

Copyright © 26 March 2006 by Bantak Hospital All Rights Reserved. 98 Moo 7 T.Tak-ok A.Bantak Tak Tel. 055-591435-6, 548066 http://www.bantakhospital.com, e-mail: tingbanyati@yahoo.com

กิจกรรมกลุ่ม

- 1. ชี้แจงและสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์การสัมมนา
- 2. ทบทวนความเข้าใจในเรื่องแนวคิด หลักการของการจัดการ ความรู้
- 3. แบ่งกลุ่มตามภารกิจที่รับผิดชอบ
- 4. จัดทำแผนการจัดการความรู้ของวิทยาลัย
- 5. นำเสนอแผนที่ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อต่อนำไปยอดในรายละเอียด
- 6. สรุปรูปแบบการจัดการความรู้ของวิทยาลัย
- 7. ฝึกปฏิบัติการจัดการความรู้เพื่อนำไปขยายผลต่อ
- 8. ทำกิจกรรมทบทวนหลังปฏิบัติ (AAR: After Action Review)

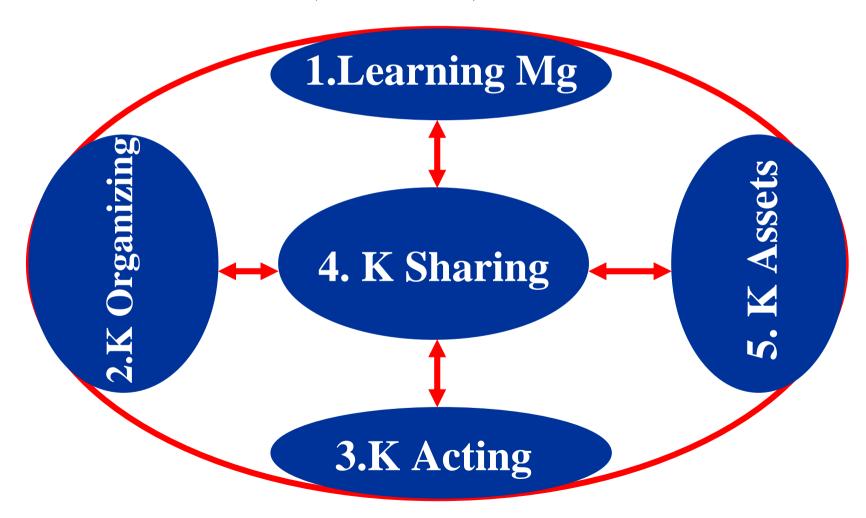

▶ The Four Functions of Management : POLC

- LKASA (Bantak) Model การจัดการความรู้ 5 ขั้นตอน
- 1.การจัดการให้เกิดการเรียนรู้ (Learning Management)
- 2.การจัดการให้เกิดองค์ความรู้ (Knowledge Organizing)
- 3.การจัดการให้เกิดการใช้ความรู้ (Knowledge Acting)
- 4.การจัดการให้เกิดการแบ่งปั่นความรู้ (Knowledge Sharing)
- 5.การจัดการให้เกิดการจัดเก็บองค์ความรู้ (Knowledge Assets)

LKASA EGG (Bantak) Model

▶ภาพรวมของการจัดทำแผนการจัดการความรู้ 5 ขั้นตอน

- 1. แผนการจัดการเรียนให้เกิดการเรียนรู้ในองค์การ : คุณเอื้อหรือ ผู้บริหารจัดการความรู้ (CKO)
- 2. แผนการจัดการให้เกิดองค์ความรู้ : คุณประกอบหรือวิศวกร ความรู้ (Knowledge engineer)
- 3. แผนการจัดการให้เกิดการใช้ความรู้ : คุณกิจหรือผู้ปฏิบัติจัดการ ความรู้ (Knowledge practitioner)
- 4. แผนการจัดการให้เกิดการแถกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ : คุณอำนวย(Knowledge facilitator),คุณถิขิต(Note taker),คุณประสาน
- 5. แผนการจัดการให้เกิดคลังความรู้ : คุณเก็บหรือบรรณารักษ์ ความรู้(Knowledge librarian)

▶การจัดการให้เกิดการเรียนรู้ (Learning Management)

- 1. บทบาทหน้าที่ของCEO & CKO กับการจัดการความรู้
- 2. การสร้างวิสัยทัศน์ความรู้ (Knowledge Vision)
- 3. คนและทีม บนความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์
- 4. การเตรียมคนในองค์การให้พร้อมกับการการเรียนรู้(Fifth Disciplines)
- 5. การเตรียมทีมให้พร้อมต่อการเรียนรู้(Learning Disability)
- 6. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนเกิดการเรียนรู้
- 7. วิธีการเรียนรู้แบบFour Learning
- 8. ความคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (Four Thinking)
- 9. ระดับของการเรียนรู้
- 10. การกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยการเขย่าองค์กร

แผนการจัดการให้เกิดการเรียนรู้

เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้และKnowledge workers

กลุ่มกิจกรรม	กิจกรรมการจัดการความรู้	การวัดผล
Systemสร้างภาพใหญ่	การจัดทำวิสัยทัศน์ร่วมและทิศทางกลยุทธ์	ความเข้าใจ/ยอมรับวิสัยทัศน์
(วิสัยทัศน์ร่วม)	การแปลงแผนกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการ	ความสอดคล้องของแผน
Simplify ทำให้ง่าย อยู่	การสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อKM	ความเป็นหนึ่งเดียวของงาน
ในงานประจำ	การนำเอางานประจำที่ทำอยู่มาสาธิตเป็นKM	การยอมรับกิจกรรมที่ทำ
Surrounding สร้าง	การกำหนดวิธีการเรียนรู้ของคนในองค์กร	คนในองค์กรเป็นKW
สภาพแวดถ้อม	การสร้างคนและทีมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	มีวัฒนธรรมการเรียนรู้
เตรียมคน	การสร้างความตื่นตัวและส่งเสริมการเรียนรู้	บรรยากาศขององค์กรดีขึ้น
เตรียมทีม	การสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร	คนในองค์กรรักการเรียนรู้
เตรียมกิจกรรม	การจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้	ความสัมพันธ์ในหน่วยงานดี
เตรียมเทคโนโลยี	การพัฒนาความรู้ความสามารถและความมุ่งมั่น	คนรักองค์กรมากขึ้น

▶การจัดการให้เกิดองค์ความรู้(Knowledge Organizing)

- 1. ความรู้(Knowledge)และองค์ความรู้(Body of Knowledge)
- 2. บริบทหรือรูปแบบ(Context)และเนื้อหาหรือแนวคิด(Content)
- 3. การระบุหรือกำหนดความรู้ที่ต้องการใช้(Knowledge Identification)
- 4. การแสวงหาความรู้ขององค์กร(Knowledge Acquisition)
- 5. การคว้า(Capture)และควัก(Tracking)ความรู้
- 6. การสร้างองค์ความรู้โดยการหมุนเกลี่ยวความรู้SECI (Knowledge spiral)
- 7. บทบาทของวิศวกรความรู้หรือคุณประกอบ(Knowledge Engineer)

▶การระบุหรือจำแนกความรู้ขององค์กร(Knowledge Identification)

- 1. ศึกษาทิศทางกลยุทธ์ : วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา จุดมุ่งหมาย
- 2. วิเคราะห์สภาพองค์การ(External & Internal Analysis)
- 3. ศึกษาความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(Stakeholder)
- 4. ศึกษากระบวนการหลัก(Core process)ตามโซร้อยคานิยม
- 5. ศึกษาบริการหลัก(Core products)และบริการสุดท้าย(End products)
- 6. กำหนดความสามารถหลัก(Core Competency)ขององค์การ
- 7. กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ(Critical Success Factors)

- การแสวงหาความรู้ขององค์กร(Knowledge Acquisition)
  - 1. การคว้าความรู้(Knowledge Capturing) เสาะหา ยึดกุม ความรู้จากภายนอกแล้วคว้าเอามาใช้อย่างเหมาะสม
  - 2. การสร้างความรู้จากการปฏิบัติ(Knowledge Creation)
    สร้างจากทุกจุดของการทำงานโดยทุกคนที่ทำงาน ทั้งก่อน
    การลงมือทำ ระหว่างการทำงานและสรุปประมวล
    ประสบการณ์หลังการทำงาน
  - 3. การสกัด(ควัก)ความรู้ในองค์การ(Knowledge Tracking)
    เป็นการลงไปหาความรู้ที่เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงานเพื่อ
    สกัดออกมาใช้ประโยชน์หรือดึงความรู้ในคนมาใช้ประโยชน์

แผนการจัดการให้เกิดองค์ความรู้

เพื่อรู้ว่าองค์ความรู้ที่จำเป็นขององค์กรคืออะไรและเอามาจากไหน

กลุ่มกิจกรรม	กิจกรรมการจัดการความรู้	การวัดผล
Knowledge Identification การ ระบุความรู้ขององค์กร	การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมและทิศทางกลยุทธ์ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวิเคราะห์กระบวนการและโซ่ร้อยค่านิยม การจัดทำผังความสามารถหลักขององค์กร การวิเคราะห์ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จของ องค์กร	มีการจัดทำกลยุทธ่อย่าง เหมาะสม เจ้าหน้าที่เข้าใจ บอกความสามารถหลักของ องค์กรได้ รู้จำนวนและประเภทของ ความรู้ที่ต้องมี
Knowledge Acquisition การ แสวงหาความรู้	การคว้าความรู้จากที่อื่น การสกัด(ควัก)เอาความรู้ที่มีอยู่แล้วในองค์กร การสร้างความรู้ที่จำเป็นขึ้นมาใช้เอง การใช้SECI Model ในการสร้างความรู้ การจัดทำเอกสารมาตรฐานประกอบการทำงาน	จำนวนความรู้ที่คว้ามา จำนวนความรู้ที่สกัดได้ จำนวนความรู้/นวัตกรรมที่มี สัดส่วนความรู้ที่มีเมื่อเทียบ กับความรู้ที่ต้องมีในองค์กร

▶การจัดการให้เกิดการใช้ความรู้(Knowledge Acting)

- 1. การกำหนดคณะบุคคลในการจัดการความรู้
- 2. หัวใจสำคัญของการจัดการให้เกิดการใช้ความรู้
- 3. วัฒนธรรมองค์การ 5 ประการ: ทบทวน-ประกัน-คุณภาพ-สร้างสุขภาพ-เรียนรู้
- 4. การนำความรู้และองค์ความรู้ไปปฏิบัติจริง
- 5. หน้าที่ของผู้ปฏิบัติจัดการความรู้ (KM Practitioner)

คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการความรู้

- 1. คุณเอื้อหรือผู้บริหารจัดการความรู้ (CKO) สร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ใช้ความรู้
- 2. คุณอำนวยหรือผู้ส่งเสริมการจัดการความรู้ (KM Facilitator) กระตุ้นให้ คนกล้าเอาสิ่งที่รู้มาเล่าบอก จัดเวที มีเวลา หาไมตรี : คุณลิขิต/ประสาน
- 3. คุณกิจหรือผู้ปฏิบัติจัดการความรู้ (KM Practitioner) หมั่นเรียนรู้จาก ทำงานแล้วนำมาใช้ปฏิบัติ เมื่อใช้ดีจึงบอกเพื่อน
- 4. คุณประกอบหรือวิศวกรความรู้(KM engineer) ตีความและแปลง สังเคราะห์ ยกระดับองค์ความรู้ให้จับต้องได้และนำไปปฏิบัติได้ง่าย
- 5. คุณเก็บหรือผู้เชี่ยวชาญความรู้(KM specialist)หรือบรรณารักษ์ความรู้ (KM Librarian) นำความรู้ที่ชัดแจ้งมาสังเคราะห์จัดหมวดหมู่ สั่งสม

▶บทบาทหน้าที่ของCEO & CKO กับ KM

- 1.System:Knowledge vision ,Shared vision
- 2.Simplify: สอดคล้องกับงานประจำ ไม่ติดรูปแบบ
- 3.Surrounding: จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- แนวคิด575สร้าง 5 ลด7เสริม5 เน้นคน ทีมงาน เครื่องมือ เทคโนโลยี กิจกรรม
  - จตุรภาคแห่งการจัดการความรู้ : เขย่าองค์กรอย่างเหมาะสม

บทบาทของวิศวกรความรู้หรือคุณประกอบ(KM Engineer)

คุณประกอบจึงอาจเป็นทั้งหัวหน้างาน ผู้บริหาร หัวหน้าทีมหรือ คุณอำนวย ที่มาทำหน้าที่ Organizing ดังต่อไปนี้

- 1. การร่วมกำหนดความรู้ที่ต้องการใช้ในหน่วยงาน(Define)
- 2. การกลั่นกรองเพื่อเอาความรู้ที่เหมาะสมมาใช้(Distill)
- 3. การรวบรวมความรู้มาประกอบเป็นองค์ความรู้หรือแนวทาง ปฏิบัติหรือนวัตกรรม(Combination)และจัดเป็นเอกสาร
- 4. การนำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นไปถ่ายทอดเพื่อให้ผู้ปฏิบัติ นำไปปฏิบัติ(Internalization)

บทบาทของผู้ปฏิบัติจัดการความรู้

- 1. การนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง โดยการยอมรับของคนในองค์กรให้ นำไปใช้(Using) รู้จักประยุกต์ใช้(Knowledge Application) เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อองค์กร(Utilization)
- 2. การประเมินและต่อยอดองค์ความรู้เดิมสู่องค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับ องค์กรมากขึ้นโดยตัวผู้ปฏิบัติเอง เป็นการเรียนรู้จากการใช้ความรู้
  - การทบทวนหลังปฏิบัติ(After Action Review : AAR)
  - การเรียนรู้บทเรียนจากความผิดพลาดหรือล้มเหลว(Lesson Learned) ในลักษณะผิดเป็นครู
- 3. หน้าที่ของผู้ปฏิบัติจัดการความรู้: ทำงานประจำให้ดี(อัปปมา ทะ)-มีอะไรให้คุยกัน(กัลยาณมิตตา)-ขยันทบทวน (โยนิโสมนสิการ)

▶หน้าที่ของKM Facilitators: ช่วยให้เกิด 4 เอื้อ

Learn เอื้อโอกาสให้เกิดเรียนรู้/อยากเรียนรู้/ใฝ่รู้(เวลา/เวที)

Care เอื้ออาทรให้เกิดความห่วงใยใส่ใจกัน/ช่วยเหลือกัน

Share เอื้ออาริให้เกิดการแบ่งปั่นความรู้/เล่าสู่กันฟัง

Shine เอื้อเอ็นดูให้เกิดความภาคภูมิใจ/ยกย่อง/กำลังใจ/มีไฟ

Knowledge is not power ,but Knowledge sharing is power.

Human is important, but Human relationship is more important

- บทบาทของบรรณารักษ์ความรู้(KM Librarian)
  - เป็นผู้ดูแลคลังความรู้หรือขุมทรัพย์ความรู้
  - 2. กำหนดหมวดหมู่ หลักการ แนวทางการขึ้นทะเบียนความรู้
  - 3. กระจายความรู้(Distribution)เพื่อให้พนักงานเข้าถึงง่าย
  - 4. ติดตามการทบทวน แก้ไขความรู้หรือองค์ความรู้ที่นำมาใช้
  - 5. กระตุ้นให้มีการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้อย่างเหมาะสม
  - 6. สังสมองค์ความรู้ขององค์การ ไม่ใช่แค่สะสมรวบรวมไว้

แผนการจัดการให้เกิดการใช้ความรู้

เพื่อกระตุ้นให้คนเกิดความคิดสร้างสรรค์และได้เรียนรู้จากการทำจริง

กลุ่มกิจกรรม	กิจกรรมการจัดการความรู้	การวัดผล
Committee : คณะ บุคคลในการจัดการ ความรู้	การจัดตั้งกลุ่มหรือทีมต่างๆในการจัดการความรู้ การสร้างความเข้าใจในบทบาทของกลุ่มต่างๆใน การจัดการความรู้	มีกรรมการในการจัดการ ความรู้อย่างเหมาะสม KSABของทีมต่างๆ
Utilization : การนำ องค์ความรู้ไปปฏิบัติ จริง	การคิดค้นวิธีการทำงานหรือเครื่องมือในการ ทำงานใหม่ๆ การส่งเสริมสนับสนุนการคิดค้นเครื่องมือหรือ การทำงานใหม่ๆ กิจกรรมข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน	จำนวนนวัตกรรม/วิธีทำงาน ใหม่ที่ได้นำไปทดลองใช้ การพัฒนาคุณภาพงาน ความครอบคลุมของการ รายงานความเสี่ยงสูงขึ้น
Review : การทบทวน และต่อยอดองค์ความรู้	การทำกิจกรรมทบทวนหลังปฏิบัติ (AAR) การทำกิจกรรมทบทวนความผิดพลาด (Lesson Learned)	จำนวนครั้งการทำกิจกรรม บัญชีความเสี่ยง บัญชีความสุข

- ►การจัดการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge sharing)
  - 1. คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของKM Facilitators
  - 2. เวลา-เวที-ไมตรี-เอื้ออาทรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
  - 3. รูปแบบหรือเทคนิคในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
  - 4. Community of Practiceชุมชนนักปฏิบัติ
  - 5. Benchmarking มาตรฐานเปรียบเทียบ
  - 6. เครื่องมือชุดธารปัญญา

แผนการจัดการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการนำเอาสิ่งดีๆมาแลกเปลี่ยนกับคนอื่นช่วยกระดับความรู้

กลุ่มกิจกรรม	กิจกรรมการจัดการความรู้	การวัดผล
Learn เอื้อโอกาส	การจัดเวทีจริงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้(ใน/นอก) การจัดเวทีเสมือนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	จำนวนครั้งของการเข้าเยี่ยม ชมweb site จำนวนเครือข่าย จำนวนครั้ง/เรื่องการจัดเวที
Care เอื้ออาทร	การจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ในหน่วยงาน การจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์คร่อมหน่วยงาน	จำนวนกิจกรรมที่จัด บรรยากาศองค์กรที่เป็นอยู่
Share เอื้ออารี	การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้(เพื่อช่วยเพื่อน เรื่องเล่า สุนทรียสนทนา ค้นหาสิ่งดี ย้อนอดีต) การจัดกลุ่มชุมชนนักปฏิบัติในและนอกองค์กร การเปรียบเทียบผลงาน,กิจกรรมชารปัญญา	จำนวนกิจกรรม/เรื่องที่จัด จำนวนชุมชนนักปฏิบัติ จำนวนBest practiceที่ได้ จำนวนนวัตกรรมที่เกิดขึ้น
Shine เอื้อเอ็นดู	การสร้างความภาคภูมิใจให้ผู้มีผลงานเด่น การกระตุ้นให้พนักงานกล้า/อยากนำเสนอสิ่งดีๆ	จำนวนกิจกรรมที่จัด จำนวน ผู้ร่วมนำเสนองานเด่น

- ►การจัดการให้เกิดขุมทรัพย์ความรู้ (Knowledge assets)
- 1. การบันทึกขุมทรัพย์ความรู้และแฟ้มงานเพื่อการพัฒนา
- 2. ประเภทของขุมทรัพย์ความรู้ :ข้อมูล สารสนเทศ ความรู้
- 3. รูปแบบการเก็บและสถานที่เก็บขุมทรัพย์ความรู้
- 4. การเข้าถึงขุมทรัพย์ความรู้
- 5. บทบาทของบรรณารักษ์ความรู้

แผนการจัดการให้เกิดคลังความรู้ เพื่อให้มีการเก็บ ค้นหา นำไปใช้ ต่อยอดความรู้ได้ง่ายขึ้น

กลุ่มกิจกรรม	กิจกรรมการจัดการความรู้	การวัดผล
Format รูปแบบการ บันทึกขุมความรู้	การจัดทำแนวทางและวิธีการบันทึกความรู้ การกำหนดรูปแบบการบันทึกความรู้	รูปแบบการบันทึกที่มีอยู่
Place	การกำหนดสถานที่จัดเก็บความรู้ การลงทะเบียนขุมความรู้ การกำหนดผู้ดูแล	การมีที่จัดเก็บอย่างเหมาะสม มีการลงทะเบียนขุมความรู้
Category	การจำแนกประเภทขุมความรู้กลุ่มpractice(คู่มือ คุณภาพ ระเบียบปฏิบัติ วิธีปฏิบัติ เอกสาร สนับสนุน งานวิจัย ตำรา เอกสารอ้างอิง) การจำแนกประเภทขุมความรู้กลุ่มนวัตกรรม (เชิง ระบบ เชิงสิ่งประดิษฐ์)	มีการแบ่งประเภทขุมความรู้ นวัตกรรม กรณีสึกษา การปฏิบัติที่เป็นเถิส บทเรียนการเรียนรู้ ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ
Review	การกำหนดการเข้าถึงขุมความรู้ การกำหนดการทบทวนขุมความรู้	จำนวนขุมความรู้ที่ทบทวน ปรับเปลี่ยน

- การวัดความสำเร็จของการจัดการความรู้ในองค์การ
  - 1. Process Evaluation: การวัดว่าองค์กรมี การนำการจัดการความรู้มาใช้หรือไม่ ทำอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ทำหรือไม่ทำ มีอะไรบ้างซึ่งเป็นการ วัดตัวเครื่องมือ
  - 2. Result Evaluation: การวัดว่าการจัดการ ความรู้ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีอะไรบ้างต่อองค์กร ลูกค้าหรือเจ้าหน้าที่ เป็นการวัดเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ ซึ่งสำคัญมาก

▶เป้าหมายแท้จริงของการจัดการความรู้

- 1. เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น: ทำให้ ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าได้
- 2. เพื่อพัฒนาคนหรือผู้ปฏิบัติงาน จะเป็น Knowledge worker โดยบุคลากรขององค์การจะมีทั้ง
  - Competency สมรรถนะหรือขีดความสามารถ
  - Commitment ความมุ่งมั่น ความผูกพันต่อองค์การ
- 3. เพื่อพัฒนาฐานความรู้ขององค์การเป็นการเพิ่มพูนทุนทาง ปัญญาขององค์การ: มีนวัตกรรมและBest practice

ผลลัพธ์ที่มาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษากำหนด

- 1. ด้านการพัฒนาองค์การและบุคลากร
- 2. ด้านคุณภาพบัณฑิต
- 3. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม
- 4. ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน
- 5. ด้านวิจัยและงานสร้างสรรค์
- 6. ด้านการบริการวิชาการ

"True success exists not in learning, but in its application to the benefit of mankind"

"ความสำเร็จที่แท้จริงมิได้อยู่ที่การเรียนรู้ หากแต่อยู่ที่การนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อ คุณประโยชน์แก่มนุษยชาติ"

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก องค์พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย

Copyright © 26 March 2006 by Phichet Banyati All Rights Reserved.

Bantak Hospital T.Tak-ok A.Bantak Tak